

კვირა 24 აპრილი 1916 წ.

ნი. სეჩიძე

ფასი 12 კაპ.

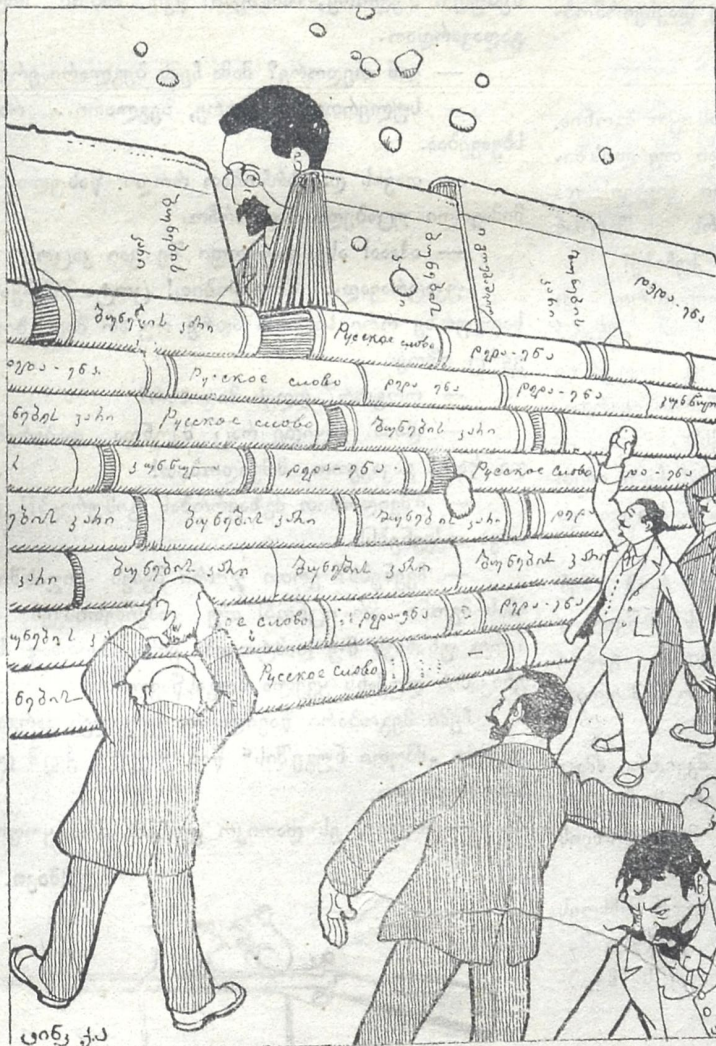
რედაქციის ადრესი: თბილისი, ვლასა ქუჩა № 6.

საქართველოს პატრიარქი

იუმორისტ.
ჟურნალი

№ 17

დღევანდელი „ქაჯეთის“ ციხე.

კომენტარი ლ. ბოცაძე. (არხენათ) ისროლეთ, ისროლეთ, ჩემი ციხე უფრო ძლიერ იერიშებსაც გაუძლებს.

ჩემი კარგი ნაცნობი.

უზომო სიხარულით აავსო ჩემი გული გუშინ წინ დათიკო ჟურაძის შეხვედრამ.

— კაცო, როგორ დამაშტერდი? ვერ მიცანი? ჩვეულებრივი ტკბილი ღიმილით მკითხა დათიკომ.

— არც ისე მოგხუცებულვარ, რომ ერთ წელიწადში ნაცნობი გადამაფიწყდეს. — დინჯათ მივუგე მე.

— კარგი მოზრდილი წელიწადი გცოდნიათ თქვენს ჯოჯოხეთში!

— ვითომ და რატომო?

— რატომ და იმისთვის, რომ ჩვენ უკანასკნელად ერთმანეთი 1908 წელს ვნახეთ.

— მე კი ისე მგონია, თითქო გუშინ იყო ჩვენ რომ აი აქ, გოლოვინის ქუჩაზე დავსეირნობდით.

— გოლოვინის ქუჩაზე?

— ჰო, აი სწორეთ ამ ალაგობას იყო მგონია.

— მე დღეს პირველათ ჩამოვედი თფილისში. კიდევაც მრცხვენოდა, 23 წლის კაცი ვიყავი და ჩვენი დედა-ქალაქი არ მენახა. მიკვირს შენ შარშან როგორ ისეირნე ჩემთან გოლოვინის ქუჩაზე!

— ამ ომმა მთელი ქვეყანა არივ-დარია და მე რომ ამერიკოს ჩვენება განა დიდი საქმე იქნება? ალბათ ქუთაისში განახე. მაგრამ განა ეგ სულერთი არ არის. შენ ის მოთხარი: საიდან ჩამოინვაარდე, როგორ ცხოვრობ, შენი ძმა რასა იქს?

— რომელ ძმაზე მეუბნები... მამა ჩემი იმით იყო შესანიშნავი კაცი, რომ ექვსი ქალიშვილად და ერთი ვაჟი. ეს ერთი კი მე ვარ.

— მე კი დარწმუნებული ვიყავი, რომ შენ რამოდენიმე ძმა გყავდა. მაშ ვინ იყო ის ყმაწვილი, რომელიც ისე გჯავრდებოდა გიმნაზიიდან გამოორიციხვის დროს. წარმოიდგინე ექვიც არ შემსვლია, რომ ის მკვიდრი ძმა იყო შენი.

— დასაშალი არაფერია, მაგრამ მკვიდრი ძმაც რო მყოლოდა ვერაფერ დარიგებას ვერ მომცემდა გიმნაზიის მიტოვებისათვის, ვინაიდან მე გიმნაზიის კარებიც კი არ მინახავს არასოდეს.

— დასწყევლოს ღმერთმა! მაშ საიდან მახსოვს ასე კარგათ ეს ამბავი. მაგონდება შენ კიდევაც ვა-ცხოვრებით უთხარი მას: — მამა ჩემი არაფერს მეუბნება და ვისი მატრავეცი ხარო...

— საუბედუროთ მამა არც მახსოვს. ხუთი თვისა ვყოფილიყავი, როცა ხილიდან გადავარდნილიყო და ლანქერს დაეხრჩო. წარმოიდგინე გვამიც ვერ იპოვეს თურმე.

— საცოდავი! მთვრალი ხომ არა ყოფილა? ახირებული ხიდეები კი იციან ჩვენში თქვენი სოფელი მაინც ყველაზე უფრო უნუგემო მდგომარეობაშია ამ მხრივ. რა ღმერთი გაუწყრა იმოდენა სოფელს, რომ იმ საშიშარ მდინარეზე ერთი სავარგისი ხიდი ვერ გასდო?

— დამცინი, თუ როგორ არის საქმე? ცოტა ნაწყენი კილოთი შემეკითხა ჩემი მოსაუბრე. — კაცო ჩვენს სოფელს სასამელი წყალი სამი-ოთხი ვერსიდან მოაქვს და მდინარე ხომ ათ-ხუთმეტ ვერსზე ახლო არსად ჩამოუღის!

— მაშ სად წავიდა თავის დასახჩობათ ცხონებული თედორე, მამაშენი? აკი ამბობ ხილიდან გადავარდაო.

— ვინ თედორე? მამა ჩემს ბეგლარი ერქვა

— სულერთია თედორე, ბეგლარი... რა განსხვავებაა.

— თავის დასახჩობათ როდი. წასულა, გზად მიმავალი უცაბედათ დაიხრჩო.

— აჰაა! ასე ვიტყვოდი შე კაი კაცო!

უკაცრავად... მშვიდობით! ცოტა მიმეჩქარება. სადგურზე ორი საათით ადრე თუ არ მიდი ბილეთს ვერც იშოვი.

— როგორ? დღეს მიღიხარ?

— დაახ. ვიყიდე რაც მქონდა დაბარებული და რაღა გავაკეთო. მშვიდობით!

— მშვიდობით მგზავრობას გისურვებ!! მოკითხვა თქვენებს!

— ჩვენებს? ერთი ჯორი მყავს ოჯახში და იმას მგონი არ იცნობს თუ კიმკიმეთისკენ ჩამოიარო უნახავს ნუ დამტოვებ. ვისაც ჰკითხავ სიმონ ფხიკაძის ღუქანს ყველა მოგასწავლის.

ჩემი მეგობარი წავიდა და მე კიდევ კარგა ხანს ვიდექი „ძმური ნუგეშის“ წინ ჰადარს ქვეშ ღრმად ჩაფიქრებული.

— ცხადია, ეს დათიკო ჟურაძე არა ყოფილა!.

ეშმაკი.

ღურგალ სანდრუას ჩივილი.

სწორეთ რომ გითხრა საკვირველია...
ეს ჩვენი ხალხი ისე ბნელია,
რომ ვერ ატყობენ ვინც კი მგელია.
ვირის საფლავი მგლის მუცელია.

მიველ ხაბაზთან, ვციდულობ პურსა,
და თან ვაწოდებ მას სამ შაურსა.
კიდევ ცოშია, თონე კი ხურსა.
ვაშობ: ამ ოხერს შეშა თუ შურსა.
ამასთანავე აკლია წონა,
ორი გირვანქა მე რომ მეგონა.
ამასლა ვფიქრობ: — უეჭველია,
ვირის საფლავი მგლის მუცელია!

მიველ ყასაბთან. ვიყიდე ხორცი.
აქაც დამიხვდა სხვა გასაოცი...
მსუქანს მაჩვენებს, ვითა სალოცი,
ძვლებით გამივსო კი ხელსახოცი.
ამასთან ნიხრზე მეტს მახდევინებს,
სათქმელსა სიტყვას არ მათქმევინებს.
ამასლა ვფიქრობ: — უეჭველია:
ვირის საფლავი მგლის მუცელია!

მიველ ალაფთან. ვციდულობ ხახუსა,
მასალე არის, სჭირდება სახლსა.
მაძლევს. თან ატანს ნაგავ ტალახსა
სინდისი არ სწამს იმ გასალახსა.
ამასთანავე მაძლევს რომ წონას
ფასს მახდევინებს ათჯერ იმტონას...
ამასლა ვფიქრობ: — უეჭველია,
—ვირის საფლავი მგლის მუცელია!

მიველ „ქოსებთან“, ვიყიდე ყველი...
ვით სჯობს ყაჩალი ან გამკარცველი?!
ფასი როგორ ვსთქვა, არ არს სათქმელი,
აქაც კი გავხდი მგლის შესაქმელი.
როს გადვიხადე ოთხი აბაზი
სულ დამვიწყდა ყასაბ-ხაბაზი...
ამასლა ვფიქრობ: — უეჭველია,
ვირის საფლავი მგლის მუცელია!

მიველ ბაყალთან, ვთხოვე მწვანილი...
შაური, ნახა მორთო სიცილი...
ვისგანა ხარო გამოგზავნილი?
(დარღანელიდან აქვს მოტანილი)...
ერთი შაურის რა გერგებაო
ორ შაურ ნაკლებ არ იქნებაო...
ამასლა ვფიქრობ: — უეჭველია,
ვირის საფლავი მგლის მუცელია!

როს გაგვითავდა სახლში შაქარი,
წაველ, მოვანხე მისი ვაჭარი...
ესეც გამოდგა გაუმძღარი.
ფასი რომ მითხრა, დამეცა ზარი.
გირვანქა ღირსო ექვსი შაური,
მხოლოდ არ დასძრა არსად ხმაური.
ამასლა ვფიქრობ: — უეჭველია,
ვირის საფლავი მგლის მუცელია!

ღვინის სიწყობში ვიყიდე ღვინო
გადავკრა, გული ავალიღინო...
სევდა და ბოღა ვით მოვითმინო,
ვერ ვგრძნობ წყალ ნარევს, მე ეს უტვინო,
და ფასიც კიდევ ათჯერ ზედ მეტი,
ხმასაც არ ვიღებ სულელი, ცეტი.
ამასლა ვფიქრობ: — უეჭველია,
ვირის საფლავი მგლის მუცელია.

ბავშვის საბლუზეთ მინდა სატინა,
წაველ გავჩერდი ბაზაზის წინა...
ორ-სამ-ნაირი ვადმომიფინა...
ფასი რომ მითხრა მთლათ შემაშინა.
ფასს ვინა ჩივის დამაკლო ზომას,
სიკვდილი სჯობდა იქ ფეხზე დგომას.
ამასლა ვფიქრობ: — უეჭველია,
ვირის საფლავი მგლის მუცელია.

ფეხშიშველი ვარ, ეს არის ძნელი...
უნდა ვიყიდა, არ მაქ საშველი...
იაფი ფასის, ნახმარი, ძველი,
ვითა შემეძლოს, მიმიწვდეს ხელი,
საცა კი ვნახე ძველი, ნახმარი,
ფასი დაადევს ოცი ქანქარი...
ამასლა ვფიქრობ: — უეჭველია,
ვირის საფლავი მგლის მუცელია!

მიველ ხუროსთან, ვკითხე ფიცარი.
ფასი რომ მითხრა შუბლში ვიკარი,
ნახა მეძვირა, მორთო პირჯვარი,
ნეტავ გაგეგოთ მის ნაფიცარი:

შენმა მზემაო გაძვირდა ტივი,
იმის დახერხვას რატომ არ ჩივი!
ამას ლა ვფაქრობ:—უეჭველია
ვირის საფლავი მგლის მუცელია!

მიველ მერკინის მალაზიაში
კვლავ შევევაჭრე კალა ტყვიაში...
ეესტი, ლურსმანი ასწია ფასში
რადგან არ არის ნიხრის სიაში...

როგორც სურს ჰყიდის მისია ნება
ნიხრი დაედოს როგორ იქნება!
ამასლა ვფიქრობ:—უეჭველია,
ვირის საფლავი მგლის მუცელია!

ბავშვი ავით მყავს მოსანათვლელი,
ვაჭ თუ გამიხდეს დასამარხველი,
სწრაფათ მოვანახე ოჯახის მღვდელი.
ამ თავით მთხოვა მან სასყიდელი.

მონათვლა წინათ ცოტა ღირდაო
დღეს ყველაფერი გაგვიძვირდაო,
ამასლა ვფიქრობ:—უეჭველია,
ვირის საფლავი მგლის მუცელია!

საითაც წაველ დამხვდა ძვირობა
თითქოს შეუკრავთ ყველას პირობა,
ამისთვის გემართებს გმირთა გმირობა
რომ არ დაგვჩემდეს მართლა ვირობა.

თორემ მოგველის კვლავ განსაცდელი
გათამამდებ მით უფრო მგელი,
და ეს იცოდეთ:—უეჭველია,
ვირის საფლავი მგლის მუცელია!

ან. განჯის-კარელი.

მწერალი.

ჩარლზ ლიუისი.

(თარგმანი)

ერთხელ, დილა აღრიან მომესმა ჩემი ოთახის
კიბიდან მძიმე ქშენა და ხიხინი. გაილო დერეფნის
კარები და გავიგონე ქალის ჩუმი ხმა:

— აბა, ჯონ, შენ იცი როგორ ეშმაკურათ
მოიქცევი! ვიცი რომ შეგიძლია თავი ყოჩაღათ
მოაჩვენო!

გაილო კარები და ჩემს ოთახში შემოვიდა მა-
ლალა, მსუქანი ქალი, პატარა ხმელ-ხმელი ბავშვის
თანხლებით. სწრაფათ მობიხადა სამოსი, გადააძრო
ბავშვს ქუდი და იკითხა.

— ბატონი რედაქტორი სახლშია?

— დიახ, ქალბატონო, სახლში გახლავთ, მიუ-
გე მე.

— თქვენ თითონ ბრძანდებით რედაქტორი?
მე თანხმობის ნიშნად თავა დაუქნიე.

— უჰ, ღმერთო!—წარმოსთქვა მან და იქვე
სკამზედ ჩამოჯდა.—ფიქრობდი, ვერ ამოვაწევ ამ
კიბეებზე მეთქი!

მე გავიღიმე და თანხმობის ნიშნად თავი და-
ვიქნიე.

— თქვენ ხედავთ ამ ბავშვს? მკითხა სტუმარმა
მცირე ღუმულის შემდეგ.

— ფიქრობ თქვენი ვაჟია! მშვენიერი ბიჭი
სჩანს! მივუგე მე.

— დიახ, თანაც უნდა იცოდეთ რა ნიჭიერი
და მოხერხებულია, ნამდვილი მელაა. არ არის ისე-
თი რამ, მაგან არ იცოდეს. ჯერ რვა წლისაც არ
არის და უკვე ლექსებს სწერს, წერილებს აგზავნის
და ჰიანურზეც უკრავს.

— თქვენ უნდა იამაყოთ ასეთი ვაჟით, მივუ-
გე მე.

— დიახ, ჩვენ იმედი გვაქვს, რომ მისგან რა-
ღაც უჩვეულო გამოვა. აბა, ჯონ ჰქინსი, სთქვი
ლექსი გემზე მოცურავე ბავშვის შესახებ რომ იცი.

— არ ვიტყვი! გადაჭრით განაცხადა ჯონ
ქინსიმ.

— ცოტა მორცხვია, შენიშნა დედამ. დღეს
ხუთშეტოდ ვერსი ცხენით გამოიარა და ალბათ
ძლიერ დაიქანცა ჩემი პატარა. მე არც ის გამიკვი-
რდება მუცელში ჰიაც რომ გამოაჩნდეს.

— დაიღუპოს ქიები! დაიბუზღუნა ჯონ კინ-სიმ და ქუდს მაგრა უკბინა.

— საშინლათ მორცხვობს ჩემი ბიჭი უცხოს-თან, ბატონო რედაქტორო, მაგრამ მალე მიეჩვენება. მეც სწორეთ იმისთვის გეახელით, რომ მიინდა გთ-ხოვოთ—არ იკისრებთ თქვენ ამისგან მჩერლის გა-მოყვანას?

— დალუპე იქით მწერალი! მე არა მსურს ბე-ბერი, ქაჩალი მწერალი ვიყო! უკმაყოფილოთ წარ-მოსთქვა ჯონმა და ჩემი მაკრატლით კბილების ჩი-ჩქნა დიიწყა.

— ბავშვებს არ ესმით თავისი სარგებლობა,— განაგრძო დედამ. ამას ან მქადაგებლობა უნდა, ან შესანიშნავი ვეკილობა, ან მდიდარი ექიმობა. მაგ-რამ, ვინაიდან მწერლური ნიჭი და მოწოდება ემ-ჩნევა, ჩვენც გადავწყვიტეთ მისგან სწორეთ სახე-ლოვანი მწერალი გამოვიყვანოთ. მე მგონია პირ-ველ წელიწადს თქვენ მას კვირეში ექვს დოლარზე მეტს არ დაუნიშნავთ ხარჯების გარეშე, მაგრამ პირველ ხანებში ღენერალი ჯექსონიც ამის ნახევარს არ იღებდა.

— ქალბატონო,—დავიწყე მე, როცა ის სუ-ლის მოსაბრუნებლათ შეჩერდა,—მე დიდის სიამოვ-ნებით ავიყვანე თქვენს შვილს. ის, როგორც ვამჩნე-მართლა ნიჭიერი ბავში უნდა იყოს, და იმედი მაქვს მისგან სახელოვანი მწერალი დადგება.

— მაშ თქვენ თანახმა ბრძანდებით?

— დიახ, თუ კი მიიღებთ ჩემს პირობებს.

— ეს რა პირობებია?

— ხომ ხედავთ მე მარცხენა თვალი არა მაქვს?

— დიახ, ვხედავ.

— თქვენი შვილიც ვერასოდეს ვერ გახდება დიდებული მწერალი, თუ მარცხენა თვალს არ გამოიძრობს. თუ კარგათ ჩაუფიქრდებით, უთუოდ გაიხსენებთ, რომ თქვენ არასოდეს არ გინახავთ სა-ხელოვანი მწერალი, რომელსაც მარცხენა თვალი ჰქონდეს. ამას ეკონომიის გულისათვის შევბიან. ცალთვალა აღამიანს იმისი ნახევარი სინათლე სქი-რია, რაც ორთვალაიანს. გარდა ამისა, ის ეგრე აღ-ვილათ ვერ ამჩნევს ნემსებსა და ლილებს თავის საკმელში. ყველაზე უკეთესი და უადვილესი საშე-ალება თვალის გამოსათხრელად არის წითლად გახუ-რებული ნემსის წვერი.

— ღმერთო მოწყალეო! წამოიძახა სტუმარმა.

— უეჭველია შენიშნავდით, რომ თავზე ერთი

ბეწვიც არა მაქვს და იქნებ იფიქროთ ეს ავათ-მყოფობისაგან მომივიდა? სრულიადაც არა. როდე-საც მწერალს უნდა დაიჭიროს რომელიმე შორეულ-ლა აზრი, ის უთუოდ თავს იფხანს. თუ თავზე თმა არის, უეჭველია ფხანას ხელს შეუშლის. ამი-ტომაც თმებს იგლეჯენ ხოლმე განსაკუთრებული საწიწკნის საშვალეებით და მხოლოდ ამის შემდეგ შეუძლია დაუბრკოლებლათ და დროს დაუკარგა-ვით იფხანოს მწერალმა თავი.

— ნუთუ?

— დიახ. ყოველივე ეს სრული ქეშმარიტებაა! დარწმუნებული ვარ თქვენ იმასაც შენიშნავდით, რომ ცალი ფეხი მოკლე მაქვს. თუ სინამდვილე არ აგისხენით შეიძლება თქვენ ეს გარემოებაც რაიმე უცაბედ შემთხვევას მიაწეროთ. ყოველი მწერალი, ბატონო ჩემო, მეოთხე სართულში ცხოვრობს, თუ სახლს მეხუთე სართული არა აქვს და განზრახ იმოკლებს ერთ-ერთ ფეხს, რომ ამგვარათ გაიადვი-ლოს კიბეებზე ასვლა ჩამოსვლა. თქვენც, იმედია, ადვილათ მონახავთ ექიმს, რომელსაც შეეძლება თქვენი შვილისათვის აღნიშნული ოპერაციის გაკვე-თება.

— გეფიცებით, ამის მაგვარი არასოდეს არა-ფერი გამიგონია! წარმოსთქვა განცვიფრებულმა სტუმარმა ქალმა.

— დარწმუნებული ვარ თქვენ შენიშნავდით, რომ მე მაკლია ორი წინა კბილი. შემცდარი იქ-ნებით, თუ იფიქრებთ, ვითომც ისინი ჩამტეხოდეს, ან ქიას გამოეხრას. ისინი განზრახ ჩანამტერევიო, რომ ამით საშველება მომცემოდა ხუთი არშინის მანძილზე გადაფურთხებისა. ჩვენი კონგრესის უკა-ნასკნელ სხდომაზე გამოცემულ კანონის თანახმად, მწერალი, რომელსაც არ შეუძლია ხუთ არშინზე გადაფურთხება, ვერ მიიღებს უმარკოთ კონგრესის სხდომათა ანგარიშებს.

— ნუ თუ ეს შესაძლებელია? განცვიფრებით წარმოსთქვა შეშინებულმა დედამ და თვალეზი ფარ-თელ გააღო.

— მაშ ეგრე ქალბატონო,—განვაგრძე მე,—ახლა იცით დაახლოვებით თუ რა მოელის თქვენს შვილს. თქვენ თითონ განსაჯეთ და აირჩიეთ: ღირს მისთვის თუ არა მწერლად გახდომა. მე თქვენი ბავშვი ძლიერ მომწონს და თუ თქვენი სურვილიც იქნება...

— ჩვენ, ბატონო რედაქტორო, უმჯობესია

ჯერ სახლში დავბრუნდებით,—წარმოსთქვა სტუმარმა და ზეზე წამოდგა. მე ძლიერ მინდა ამისგან მწერალი გამოვიყვანო, მაგრამ საჭიროა მის მიმასაც მოველაპარაკო, რომელსაც გადაწყვეტილი აქვს ბავშვი ხერხის ქარხანაში მიაბაროს, დიდათ გმადლობთ და თუ გადავწყვიტეთ...

— ძლიერ კარგი, ძლიერ კარგი... შეგიძლიათ მოიყვანოთ ჩემთან როცა გსურთ, დღე იქნება, თუ ღამე. პირველ ყოვლისა საჭირო იქნება ერთ-ერთი ფეხი მივახერხოთ და...

ისინი უკვე კიბეზე იყვნენ და ჩემს ოთახში ისმოდა ჯონ კინსის მრისხანე სიტყვები:

— შორს, შორს, ჯანაბას იქით შენი მწერლობა!

შ ა რ ა ლ ა

მე, წერა-კითხვა თათრული სიყრმის დროს არ მისწავლია, აწ კი, ცდაც უქმათ ჩამივლი, გადასული მაქვს ყავლია.

მაგრამ რას იზამ, როდესაც სწავლას გავალებს შარადა? თათრული ენის არ მცოდნე აქ არ გამოდგეს არარადა!

თათრული სიტყვა, რომელიც თავის აღნიშნავს სახელსა, დასწერეთ ისე, თათრის ნა — წერი ეგონოს მნახველსა.

გვერდით კი, დასამშვენებლათ, ტურფა მოჭვინეთ თვალები მინდვრის მშვენება ყვავილთა მჭრედ-სფერ განაშალები.

და რომ, კავშირი იმათი მჭიდროდ ვქნათ შენაერთები, მოგნახოთ ჩხირი რკინისა წვერ მახვილ განაკეთები.

მას ბოლო ოთხი ანბანი წავართვათ, თუმცა ძნელია, დანარჩენ ოთხსა, ისა სჯობს სულაც არ ვახლოთ ხელია.

თათრულსა თავსა,—ყვავილი, ყვავილს,—ნაქერი რკინისა...

აი შარადაც გამზადლა წინამორბედი ლხინისა.

ქართლ-კახეთ, რაქა, ლეჩხუმი, და ზღვისა შავის პირია დაეძებს, მოსთქვამს, ქვაც ვნახე მათგან გულ ანატირია.

ჩარჩებმა ფასი დაადგეს, ფასი ჯერ გაუგონელი, თუ ვერ ახსენით, მიბრძანდით, ქელიძე გეტყვით ხონელი...

კოლა.

მ ო ს ს ე ნ ე მ ა

დიდი ჯიხაიში. (ძველი არაკი).

ძველი დროის ამბავს გეტყვი ყური დამიგდევ, მოთმინება იქონიე არ ამიხირდევ.

თუ სიმწვავე რამე იგრძნო არ გამირისხდევ, სიტყვა სიტყვით მომისმინე არ მომიწყინდევ.

იყო და რა იქნებოდა უკეთესი ძველად, იყო ერთი კაცი ვინმე სოფლის მასწავლებლად. ერთხელ, ბედმა გაუღიმა, გახდა სმოტრიტელად, შკოლის მოვლა პატრონობა მან ჩაიგდო ხელად.

მოცბიერო კაცი იყო გააქნია კული, და ყოველთვის მისკენ თოხნა სხვისთვის სთესა ცული. ქვეშ ქვეშ შეგებარებოდა როგორც კარგი ქურდი არც გენახოს ქვეყნის ზურგზე კაცი ეგზომ ბრუნდი.

ინსპექტორის ერთხელ გახდა იგი ნათლი მამა, მას შეილი მოანათლია მით სოფელი ჭამა.

მასწავლებლების მოწვევა
 იყო მისი ნება,
 ინსპექტორს წააღებია
 მისივე ბრძანება,
 და თითონ შემოაძვრინა
 კაცი ვინც ენება.
 სამას მანეთს მას აძლევდა
 ასი მან იგება,
 ასე, ერთსაც და მეორეს
 უწყო ხვრა და ვნება,
 (ეშმაკიც უნდა იცნობდეს
 თუ გაახსენდება).

მან თავადი, ჩვენებური,
 ჩაიქირა ხელში,
 ფული ართვა შკოლისათვის,
 და ჩაიწყო ხვრელში.
 ანგარიშს მას არეინ სთხოვდა
 იმ ძველ პირობებში,
 უკანტროლოდ პარპაშობდა
 უძაღლო სოფელში.

შკოლის შენობის მასალა
 გამონახა ძველი,
 მიაკოწიწ-მიაკერა
 შექმნა სახლი გძელი.
 (შიგნით დამპალი მასალა
 გარედან კი ქრელი).

მებაღისა ჯამაგირსა
 ის იღებდა სრულად
 ანგარიშებში ჩასწერდა
 ჩუმად დაფარულად.

ამნაირად გაატარა
 მან წუთი სოფელი,
 ხალხმა იცნო მტერ-მოყვარე
 კაცი ენა ქრელი.
 სამუდამოთ დაუნგრის,
 ნღობა, საფუძველი.

სკოლიდან გამოაბრძანეს
 ჩვენი სმოტრიტელი
 მოჩურჩულე ვაჟბატონი,
 ყრმათა გამროზველი.
 (მაშინდელ ყრმათ ახლაც კი აქვთ
 ზურგი ანაწველი).
 რეაქციამ მოუშარათა
 ბოლოს იმას ხელი.
 ხალხისაგან გაკიცხულსა

დასდვა საფარველი,
 გიმნაზიაში უშოვა
 რბილი სარეცელი.
 ღღეს თავს ბედნიერათა გრძნობს
 ღიღი აქვს „სახელი“
 სოფელსაც გადავიწყდა
 მისი საქმე ძველი,

ახლა ვითომ, მოყვარე
 მტერი გუშინდელი.

კიკოლა ბიჭი.

კაცხი. თუმცა არა ვართ ჩვეული,
 სტვიროჯან ერთად ღიღინსა,
 მაგრამ რას იზამ, შევეთანხმდეთ,—
 იქნებ ეშველოს ჩვენს ქირსა.

მო, თავად დავითს ვეწვიოთ,
 (ვიცი ეცვლება ფერადი)
 და ჩვენებრ, მოურიდებლად,
 უთხრათ რაც შესაფერია.

გვითხრას მან, „იმედს“ რას ერჩის,
 ან ბანკი რატომ დატია,
 რად ამოიღო მიზანში
 ჩარჩ-ვაქართ „კბილის მატლია“.

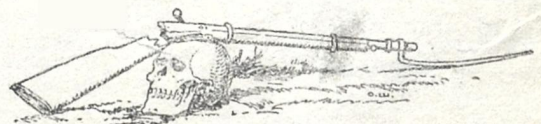
ან მასწავლებლებს რათ სდევნის,
 რა დაუშავეს ასეთი,
 რა სცოდეს, რომ არ იგუა
 იმან (ერთს გარდა) არც ერთი.

გაიგოს რომ აღარ არის
 დრო ის „ნეტარ ხსენებული“,
 მონები რომ მრავლად ჰყავდა,
 ღიღი ქონდა მათზე გული.

ოდეს სიტყვა მისი იყო
 ბეჭედი და სამართალი,
 მისი ბამბაც ჩხრიალებდა,
 გლეხების კი არც კაკალი.

რაც ჩაიღინა დასჯერდეს,
 აწი მაინც მოგვასვენოს,
 აღდგომა და ახალკვირე
 უშფოთველად გაგვითენოს.

ზახრუმა.

მასწავლებელთა კრება სამტრედიაში

ბესოს ვენაცვლე ბესოსა,
 ის სამტრედიის თვალია
 ფეხის ჩლიქივი იცის მან
 ზაკონის სამართალია.

მასწავლებელთა მამაა
 და ჭკუის დამრიგებელი
 მე მის წინაშე მატლი ვარ
 და ჭიაყელა, მზებნელი.

ის. სტურუა.

მესტვირული

(სამტრედიისათვის)

უნდა შაირით გავართო
გული სევდასა ჩვეული,
სტვირი და გულა მოვსძებნო
დიდი ხნით მივიწყებული.
ალარ დავინდო არავინ
დამხთური, შემოსეული
და შევაჩვენო საჯაროთ
გაიძვერა და წყეული.
ვინ არ გვპირდება დღეს შევლას
მგელი ცხვრის ქურქში ხვეული,
ჩარჩი, ბობოლა, ცბიერი
პირბადე შემოხვეული.
ზოგი კორსა თხზავს და ზოგიც
მათში ნაქები, რჩეული
ბნელთა საქმეთა მოხელე
დანოსის წერას ჩვეული...

მასწავლებელთა კავშირის
ჩვენი ცნობილი პირები
მამულიშვილთა ნუგეში
სახელოვანი გმირები,
ალზრდის საქმეზე ზრუნავენ
კლუბებში, პროექტორებში,
და ჟინს იკლავენ დღე და ღამ

კარტის თამაშში, კორებში.
აბა რა ვუთხრა მე იმათ
პედაგოგებად ხმობილებს,
ბესუა-ნაუყებების
მონა-მორჩილებს, ძმობილებს?
რათ დაავიწყდათ ნეტავი
ამლზრდელი უნდა აღზრდილი,
ამ ორის ბინა იქაა,
სად ქელებია, სადილი.
ნორჩი თაობის იმედი
ვერც არის იგი ილია
აბლაკატობა იმისთვის
შექმნილი, მოგონილია.
მაგრამ შეერთდა ყველაი
კლუბ-პროექტორის გმირები
და უზღეს მამულიშვილთა
ნათქვამი, დანაპირები.
ხალხს ჯიბგირებათ ნათლავენ
ზოგ-ზოგი ქალბატონები,
ქუთათურ დების საამო
საქმე ქნეს გასაგონები.
ბრძოლა გაჩაღდა უსწორო
შეუპოვარი მედგარი,
ყველა ფრონტიდან დაიძრა
მამულიშვილთა ლაშქარი.
ვაჭართ აისხნეს ფარხმალი
საქმე ქნეს გასაშტერები,
მაგრამ დამარცხდენ სასტიკად
სახალხო დუქნის მტერები.
ხალხსა ებრძვიან მშრომელსა
ისედაც დაუძლოურებულს,
სულს ხდიან ალარ ინდობენ
შიმშილით გულშეწუხებულს.
სად ხარ „დარაჯო“, კომბალი
მოიმარჯვევი ძამია,
რო წაამწარო მსუნაგებს
რაც ხალხის შეუქამია.

უნდა შაირით გავართო
გული სევდასა ჩვეული,
სტვირი და გულა მოვძებნო
ხანდახან, მივიწყებული.

მოხსენება ხონიდან.

IV.

შემნახველ-გამსესხებელ ამხანაგობაში.

კვირა დილა იყო. „ბინძური“ მზე უხვათ ავ-
რქვევდა დილის „ბინძურ“ სხივებს ჩვენს ცოდვილ
დედა-მიწას; მე კი ღრმა ფიქრებში გართული ნე-
ლის ნაბიჯით მივემართებოდი ხონის პატარა კოპ-
წია ბაზრისაკენ. ბაზრის შესავალში „ხონის შემ-
ნახველ-გამსესხებელ ამხანაგობის“ ბინა შევაჩინე.

ძალიან მკაფიო. დიდი ხანია ვფიქრობდი ამ და-
წესებულებაში შესვლას და მისი ავ-კარგის გაცნო-
ბას. ბედნიერი შემთხვევა მომეცა ამ განზრახვის
სისრულეში მოყვანის და მეც შეუხვით.

— შეიძლება? შევეკითხე კარებთან მისვლისას
და შევჩერდი.

— მობრძანდით! მომესმა ყრუ ხმა ივანე გორ-
დაძისა.

დინჯათ შევედი და მივესალმე გამგობის
წევრთ. ბ-ნი გორდაძე გაკვირებული თვალებით
დამაკვირდა: „ეგ რა ჩიტი მოფრენილა, საიდან
და სადაურიო“, ჩაიჩურჩულა თავისთვის, უცნობი
რო დამინახა და მის მარცხენა მხრით მჯდომ მასი-
კო ქელიძეს გახედა. უკანასკნელმა კი იმ წამსვე
მიცნო.

— სალამი ბ-ნო აბო, გადმოძახა მან და
გორდაძეს მიუბრუნდა: იცნობდეთ, ეგ ვახლავთ
ეშმაკის ადგილობრივი მოადგილე—აბი.

— ეშმაკის მოადგილე? ჩაჰკითხა გორდაძემ და
ერთხელ კიდევ ამხელ-დამხელა. მაშ ჩვენ რაღა
ვყოფილვართ?

— ფრთხილათ იყავი! ოღნავ გასაგონი ხმით
ჩასჩურჩულა მოსიკომ, არა წამოგვცდეს რა, თორემ..

— დარდი ნუ გაქვს: არამც თუ ეშმაკის მოა-
დგილეს, თვით ეშმაკსაც ყინულზე გავაცურებ თუ
კი დამქირდა.

მარჯვენა უღლავში ჩამეცინა.

— რაზე გასჯილხართ, ბ-ნო აბო,? შემეკითხა
ივანე.

— თქვენმა ამხანაგობამ დამაინტერესა, გან-
საკუთრებით მას შემდეგ, რაც რ. წიგწივადის წე-
რილები წავიკითხე „თან. აზრ.“ და მოსიკოს პა-
სუხები „სახალხოში“.

ბ-ნი მოსიკო სახეზე წამოწითლდა; აშკარა იყო
არაფრათ იამა წიგწივადის ხსენება და დასაწყლებუ-
ლი თვალეები ივანეს მიაპყრო, „მიხსენ ეშმაკის კბი-
ლებისაგანო“. ევედრებოდენ ეგ თვალეები ივანეს.

— რომელ წერილზე ლაპარაკობთ? უმანკოთ
ჩამეკითხა ივანე, თითქო არა იცოდა რა.

— აი, იმ წერილებზე, რომლებშიაც შაბიამა-
ნის გატან-გამოტან-გაყოფაზე იყო ლაპარაკი.

— აჰაა... მახსოვი, მახსოვს... მერე რა, ბ-ნო
აბო, ნუ თუ თქვენი გამჭირახი გონება ვერ მიხვდა
რომ... რომ...

ივანეს ენა დაება და „რომ“, „რომ“-ის თქმის
მეტე ვერა მოახერხა რა.

— რა ღმერთი გიწყურება კაცო, რომი კი არა
ლიკიორი აღარ გინდა, უთხარი რაღაცა, უპასუხე...
ჩურჩულით შევედრა მოსიკო და ადგილზე აწმა-
წურდა. რომის გაგონებაზე ივანეს სახე გაუბრ-
წყინდა, თითქო ზღვაში იხრჩობოდა და მაშველ ლუ-
ზას წააწყდა.

— თქვენ რომი მიირთვით, ბ-ნო აბო, უმაღ-
ლესი მარკისა; ამ ჩემი მეგობარ-ამხანაგის მოსიკოს
გასტრონომიულ მაღაზიაში ყოველგვარი სასმელები
იშოვება: რომი, ლიკიორი, კონიაკი, შამპანიური
და სხვა და სხვა, სხაპა-სხუპით მომაცარა ივანემ.

— რაებს როშავ კაცო... სად არის ახლა სა-
სმელები, ნუთუ დაგავიწყდა, რომ მაგარ სასმელე-
ბით ვაქრობა აღკრძალულია და ჩემს მაღაზიაში
ახლა, ცალიერ ბოთლების გარდა, ვერას ნახავ...

— ბ-ნო აბო, ისეთ რომს დაგალევენებთ,
რომლის მსგავსი თქვენს სიცოცხლეში არ გავგისინ-
ჯოთ, განაგრძობდა ივანე.

— გმადლობთ სტუმართმოყვარეობისათვის, მე
სიფხიზლის საზოგადოების წევრი ვარ და მაგარ სა-
სმელებს არ გეახლები. რომი არ მინდა, მე შაბი-
ამანზე მოგახსენებ.

— შაბიამანზე?.. ესე იგი... შაბი-ამიანზე...
მოსიკო, იქნებ შენს მაღაზიაშია დარჩენილი შაბი-
ამანი?..

— შაბიამანი და შავი ქვა შენს თავს!.. საიდან
მექნება ახლა შაბიამანი...

— მოეძიე, გააწყვეტინა ივანემ, იქნებ სადმე
იყვეს მივიწყებული, აკი ამას წინეთ ვნახე ბარე
შვიდი გირვანქა, „ვილაცას დარჩენოლაო“, იქნებ
კიდევ თარჩა ვინმეს?..

— რა გაჩხუბებთ, ბატონებო, მე შაბიამანის

სასყიდლოთ კი არ მოვსულვარ, არამედ მინდა გავიგო მართლა გაყიდა მოსიკომ ამხანაგობის შაბიამანი გირვანქა 60 კაპეიკათ, თუ წივწივადე სტყულის. წივწივადე სწერს, რომ მოსიკომ ამხანაგობის შაბიამანი თავის მალაზიაში მოიტანა და ნაცვლად 25 კაპეიკისა გაყიდა გირვანქა 60 კაპიკათ, ამხანაგობას კი ხუთ-ხუთი შაური მიართვა გარვანქაზეო.

— ივანე, უპასუხე რამე, უთხარი...

— რა არის დაგიჩემებია „ივანე“, „ივანე“, შენ თვითონ უპასუხე...

მასიკოს სიმწრის ოფლი გადაასკდა.

— აკი ვწერდი, ბატონო აბო, ე. ი. პასუხს ვაძლევდი წივწივადეს... მხოლოდ 7 გირვანქა გავყიდე სამ-სამ აბაზათ, ამხანაგობას ამით ზარალი არ უნახავს, რადგან გირვანქაზე 25 კ. ამხანაგობის კასაში შევიტანე; ამის უარს არც წივწივადე იტყვის.

— სწორეთ, სწორეთ... მართალს ამბობს, დაემოწმა ივანე.

— აქ თუ კი ვინმემ ნახა ზარალი, ეგ მხოლოდ მყიდველმა გლებმა, მაგრამ სამღურავს ვერც იგი იტყვის: სხვაგან გირვანქას მანეთათაც კი ვერ იშოვიდა.

— ეგ ყოველივე კარგი, მაგრამ გქონდათ კი ამის უფლება?

— უფლება?... უფლება...

— უფლების შესახებ რას ეკითხებით, ბ-ნო აბო, მაგი უნივერსიტეტში არ ყოფილა და არც არავითარი უფლების კურსი არ გაუვლია...

— რას მიედ-მოედებით?! ამისხენით რა უფლება გაქვთ ამხანაგების ქონებას ისე უტყვიროთ, როგორც თქვენს საკუთარს?

ივანე წამოდგა, ერთი ნაბიჯი ჩემსკენ წამოდგა და მრისხანეთ მომახალა:

— თვითონ შენ რა უფლებით გვთხოვ ჩვენი მოქმედების ანგარიშს?... შენ ამხანაგობის წევრი არა ხარ, მიბრძანდი.

— მივბრძანდე აქედან?! კეთილი, შეუბღვირე მეცა და გაიელვა თქვენმიერ ბოძებულმა აბრეშუმის ძაფით ნაწნავმა მათრახმა.

— ტლაშუშუ, ტლაშუშუ... გაისმა ჰაერში, ზურგ ახურებული ივანე ერთი შეხტა და ზე ჩაყვინთა ფულის სკივრში.

— ტლაშუშუ... კვლავ გაისმა ზედი-ზედ რამდეჯერმე და მოსიკომაც ლეკური ჩამოურა. ერთხელ კიდევ მოვიმარჯვე მათრახი, მაგრამ ამ დროს მოსიკომ ისკუბა და შაბიამანის იქ დარჩენილ ცალიერ ბოქკაში გადაეშვა.

თქვენი უეშმაკებულესობის მოადგილე ხონში

აბი.

გამოცანა

ბატონ ეშმაკს მოვახსენებ გამოცანას ზესტაფონით და თუ ახსნან, მათრახის კულდს მისთავაზებს მთელის ღონით.

შავი საქმით ნაქებია... ჩვენში არ სჯობს კაცი ორი... (სხვაგანაც ვერ აჯობებდენ ფეხი თუ კი ქმონდეს სწორი!)

დიდ კაცებში ნამყოფია ჩინებულიც ქონდა ბინა. ხუთი, მკვიდრი ბიძაშვილი ოთხ-ოთხი თვით ჩააჯინა.

სისაძაგლეს რომ მიუხვდენ ერთი წლით შორს მიიმალა, ახლა კი „სოციალისტობს“ დაჰკარგა რა ძველი ძალა.

ორ-ორი თვით იცდის ყველგან, სანამდე არ გაუგებენ... მერმე მისით თუ არ წავა ბარ-ნიჩაბსაც აუღებენ.

სანიტარად ნამყოფია ტრამვაიში ახლა დადგა... უიმედო არსებაა შვა ტანის და ახალგაზდა.

ამხანაგებს არ დაინდობს, არც ასრულებს დანაპირებს. თუ სიფრთხილე დაივიწყეთ მენდეთ მრავალს აგატირებს.

იმ დროს, როცა შავ-კაცობდა, ცეცხლი მისცა მის სახლ-კარსა, შემთხვევით თუ არ ჩაგვექრო გვასახლებდა მთელ მის გვარსა.

ნათესაობა არ იცის... ერთად ერთი სწამს ნათლია სიბინძურე აქაც შეხვდა... გალანძდა და გაათრია.

დიდო ეშმაკო, ამა ყმაწვილის როდესაც ახსნა ნასაქმი მრუდი, ჯოჯოხეთისკენ გასამგზავრებელს შენც მიაყოლე მათრახის კული.

ლუწი-კენტი.

დეპეშები.

ფოთი. ქ-ნ აგენტისამ „მხედრული“ მოსაზრებით უარპყო სამოქალაქო წესით უბრძოლველი ცხოვრება და მიიღო „სამხედრო ვარჯიშობა“. ქ-ს ახალი ნაბიჯი პრაპორჩიკის რჩევით მიუღია და გადაუდგამს კიდევ, რომელთანაც მუდმივად „ვარჯიშობს“ და ჩინებულათაც შეუთვისებია თურმე „направо налево“ (მარჯვნივ და მარცხნივ ბრუნვა) „шагъ передъ шагъ назадъ“ (ნაბიჯი წინ ნაბიჯი უკან) ხოლო სიტყვიერ მეცადინეობაში („словеснiе занятiе“) ცოტათი კოქლობს და საჭირო პირების მაგიერ ბ-ნ აგენტის სახელს ახსენებს ხშირათ...

საბრალო აგენტი დადის ნაცნობებში, დაეძებს „გაქცეულ ბედნიერებას“ და კითხულობს გულდაწყვეტილი: „ჩემი ცოლი არ გინახავთ?“. ნაცნობები თანაგრძნობით ხვდებიან და უპასუხებენ. „თქვენი ცოლი არც ჩვენ გვინახავს და ვერც თქვენ ნახავთ“... ამის გამო ქალაქში შიში ჩამოვარდა და ფიქრობენ ვაი „მოდის“ მიმდევარმა ქალბატონებმა ესეც მოდათ მიიღონ და მიჰბაძონ ქ-ნ აგენტისასო.

სუფსიდან საკუთარი კორექტორი გვატყობინებს: მოღალატე სასიძოს იმედ გაცრუებულ საჩქლოს გათხოვილმა დამა, რომელსაც შვამავლობა გაუწილდა, აღდგომას „ვიზიტებზე“ კაბზანით მიულოცა თავში და თავი აღდგომის კვერხით წითლათ შეუღებოა.

პატარა ფოთიდან, რადიო ტელეგრაფით იტყობინებინ „მეპროტესტე“ ანდრო მესხი ქორიკანა ქალების წარმომადგენელია და არა იქ მცხოვრებ გლეხების, რომელთა სახელით „პროტესტს“ აცხადებს „ეშმ. მათრახის“ ნომერშიო“.

ქალაქის აფთიაქის ომი დასრულდა. გენერალ გერზევესკიმ განდევნა კამენდანი მხეიძე და საესებით ჩაიბარა მთელი შტაბი. შტაბის წევრებს უწინდელი ბრძოლის მადა გერზევესკის სიმპატიუზზე შეეცვალათ მხეიძის წასვლის შემდეგ. სააგენტო ფიქრობს მდგომარეობა ქმნის იდეიასო...

ამავე ტშაბმა სტრატეგიული მოსაზრებით პრაპორჩიკ ილიკოსა და ვახშვისტერ ბაჩილავას მეთაურობით იერიში მიიტანეს ჟურნალ-გაზეთების

კიოსკზე და მოინდომეს დამტარებელ ნიკოლაიშვილის დატყვევება. ბრძოლამ სამ დღეს გასტან მტრებმა 17 ფორტი აიღეს მარა ნიკოლაიშვილმე-18 ფორტზე გამაგრდა და დაამარცხა კილიკოსა და ბაჩილავას არმია. კიოსკი უვნებლადარჩა.

ბუტუნას სააგენტო.

ქუთაისი. რიონში გაცხარებული თევზაობისა ბედნიერათ წყალიც მღვრივა. დაკვეთილია ათცალი ზუთხი, ორაგული, კალმახი და სხვა თაზუეულობა, ვინაიდან მისის პირველი ნახევრი იწყება თავად-აზნაურთა კრებები, ბანკის არჩევნებ და სხვ. და სხვ. და სხვ.

ქუთაისი. „ცისფერ ყანწების“ შესახებ გროგოლ რომაქიძემ გამართა თავისი ლექცია. „მე ამ მანახში მოთავსებულ „პირველ თქმას“ და საზოგდოთ მის პორნოგრაფიულ ნაწილს არ ვეთანხმბოდი, მაგრამ უმჯობესად ესცანი ამის შესახცალკე ლექცია გამემართა, ვიღრე ამის წინააღმდეგაზეთის საშვალებით პროტესტი გამომეცხადებია. მიზანი სავსებით მიღწეულია: თეატრი საფიიყო.

ფოთი. შანტაეისტებს განზრახვა აქვთ მესმეჯერ გამოაცხადონ მდიდრების რეკვიზიცია. როგორც გამოირკვა ზოგიერთა შეძლებულები კიდე იმაღლებინ თურმე აქა-იქ.

ველისციხე. „ძმა ძმისთვისა, შავ-დღისთვისაო“ ნათქვამია და სწორეთ დღეს ისახელა თავი ჩვენმევაქარმა „ეშმაკ-გიომ“ ხალხი პირდაპირ ლოცულობს მასზე, ვინაიდან მარტო ის ჰყიდის წნ მწნეთად ფუთ შაბიამანს.

ნავთლული. (გამანაწ. ლაზარეთი). თანახმად წითელი ჯვრის საზოგადოების მთავარ რწმუნებულის ბრძანებისა, ერვანდ ფაშამ იერიში მიიტანა გამანაწილებელ პუნკტში მოსამსახურე „სამოზვანცებ“ აფიცერ პოლკოვნიკებზე, რომელთაც ულტიმატუმი წარუდგინა იარაღის და პაგონების აყრისა წინააღმდეგ შემთხვევაში კაბინეტებიდან გადაყენებით დაემუქრა. ერთმა კაპიტანმა მოსკოვს მოასწრო გაქცევა, დანარჩენი უბრძოლველად დანებდნენ, მხოლოდ პორუჩიკ რუბენ ბეიმ იერიში მოიგერია და 7—8 მალლობზე გამაგრდა. სარწმუნო წყაროებიდან ირწმუნებინ, რომ ამ დღებში ვააფ

ბულ იერიშებს მიიტანს ერვანდ ფაშა 7--66-ზეო, ელიც რუბენ ბეის ბედს გადასწყვეტს, რითაც ათ აღშფოთებულია სამხედრო პირთა „ლიუ-ლნიკების“ რაზმი—მდგომარეობა სერიოზუ-

იქიდანვე. ზოგიერთი „სათნოების დები“ და-10 ს.—2 საათამდე თავგების დაჭერით ვარჯი-ენ, მეტად თავი ისახელა კოლონაშილომა.

იქიდანვე. საოჯახო ნაწილის გამგე ფონ შაქ-ს დერკუმარ-ლეფერ-იტოვს, უმაღლესი სანი-ული მთავრობის გადაწყვეტილება, კვირეში დღე მარხულობისა, ეცატავა და დაადგინა—აში შვიდი დღის მარხვა, რომელ დღეებში, ტში მოსამსახურეთ (გარდა მცირეოდენი გამო-ისა) უნდა ეძლიოს მოუხარშავი ბრინჯი, რა-ზოგიერთი აქაური ექიმები საუკეთესო ნოყიერ იერებათ აღიარებენ ადამიანის ჯანთრთელო-ვის.

ჯიმშერ.

რათ ატირდა ველისციხე?

აქვითინდა ველისციხე,
კრემლი ჩამოსდის მდუღარე,
დაგვარგეთ მამასახლისი
სევდიანი და „მწუხარე“.

დავილუპენით! გვიშველეთ!
ვინა ხართ ხალხი ღვთიანი!
კარგა ხანია არ ვიცით
სადა გვყავს მამა კვიციანი.

ამბობენ, ვილაც უფურმა
დანოსი დაუწერაო,
მაგრამ ჩვენ „შვილებს იმისას“
ეს ცნობა არა გვჯერაო.

იქ წერებულა: „გიორგის
უყვარს ფულების ქამაო . . .
(რას ჩააცვიდენ? ხალხის ფულს
ვინ გაუფრთხილდა სხვათაო?!)

ზოგიერთებზე ნაკლებათ
ესეც არ სწიწნის ხალხსაო,
ავიკლო, აღარ გვისვენებს
არც კარს და არცა სახლსაო.
ამიტომ მე და ჩემთან კი
ეს მთელი ჩვენი სოფელი

გთხოვთ, რომ კვლავ მამასახლისად
არ დაამტკიცოთ ეს მგელი!“

როცა გაიგო „მამილომ“,
რომ მართლა არ ამტკიცებენ
და ალალ-მართალს, საწყალსა
პირიდან ლუკმას სტაცებენ,
მოგვცილდა, თავსა უშველა,
დანამწუხრ განამწარია.
ველარ გავიგეთ რა იქნა:
ცოცხალია, თუმკვდარიო.

ნეტავ ვინ იყო ის მავნე
დასწამა ალალ კაცს ცილი
და მოაშორა ჩაგრულ ხალხს
„გულწრფელი მამულიშვილი“?

მეხი.

წერილი მამასთან.

ძვირფასო ბაბა!

3-დ მოგიკითხავ სიყვარულით, ღმერთმა ას აღდ-გომას კილო დაგასწროს ზღაროვით და ჯანსაღათ. მომიკითხე დედა სიყვარულით, ვაკოცებ ძვირფას დაია ფატის, ჩემს ძმებს და ყველას.

მე ჯერ ღვთისა და თქვენი იმედით გვარიანათ ვარ. ჩემო ბაბა, მივიღე შენი წერილი და ვისმინე რაც ეწერა, მარა უსამართლოთ მენდური. 25 მანეთი თვეში, წელიწადში კი შეადგენს 300 მანეთს, მარა 70 მანეთი რო მეძლეოდა მიხეილ ხუცისას, მაშინ მეტი მრჩებოდა. დღეს ყოლისფერს ცეხლი ეკიდება. ფულს თითქო ნომერი აღარ აქ. იანვრი-დან 4 მ. 38 კაპ. მომიმატეს, მარა თუ მანამდი 3—4 მანეთი მიხდებოდა შტრაფი, ახლა 8—9 მანეთით ძლივს გამოვდივარ. თებერვალში ყოჩაღათ გამოვედი. მომიწია სულ 3 მანათი. დანარჩენ ჩემ ამხანაგებს თითო თუმანი დაუჭირეს. შენ, ბაბაჩემო, გეიკვირებ: ვინ ეშმაკი გაჯარიმებს, რეიზაო? მიყურე და გეტყვი: აქ ლაზარეთს ათასი უმფროსი ყავს. ყველაზე უფროსი კი მთავარი ექიმიო. იმის დაშტრაფულს არავითარი მანიფესტი აღარ შეგლის. შეუბრუნებ სიტყვას, ჰაიდა სამსახურიდან. ფულს მაინც გამოუტოვებ. სამე მკვტარი თავვი რომ დანახონ, დაბალი მოსამსახურე უკვე პრიკაზშია გატარებული და შტრაფი ზრუგზე აქ დაკრული.

დაჯარიმებაში დიდ სიმკაცრეს იჩენენ, მარა

გადახდევინებაში სულგრძელები არიან. პრისტავ-მამასახლისით ყელში არ გეცემიან; გაცლიან, და ჯამაგირის აღების დროს გამოგირიცხავენ. შენ რომ მწერ:—ფულს, რაკი სახლში არ აგზანი, ბანკში უნდა ინახავდე, სალდათობა გიწვესო, განა მე არ ვიცი?! მიტომაა მულამ იმის ცთაში ვარ, რამენა-ირათ თავს უშველო. ქეც დუუახლოვდი აქაურ სმოტრიტლის პომოშნიკს. იგი ათას რალაცას მპირ-დება. აქამდი მოწმობაში „დვორნიკი“ მეწერა, ახლა ღმერთმა უშველოს მას „ასინტეორი“ ჩამი-წერა. წასვლა რომ მომიხდეს, მოწმობის ძალით იქიც „ასინტატორი“ ვიქნები. ხუთი თუმანი მას მივაბარე. მოსამსახურეებს თითონ ის ართმევს ფულს, შეგინახავთო. ბევრმა მოსთხოვა უკან, მაგ-რამ არ მისცა:—თქვენ ალბათ საეშაკოთ გენდო-მიღებათ, სახლში წასვლისას მოგცემთო. როგორც ამბობენ, თვითონ „დვინფექტორთა კლუბში“ ინა-ხავსო.

სხვა, ჩემო საყვარელო ბაბა, მინდა სალდგო-მით ჩემი ჩამოვსლით გავახაროთ, მარა სადათ აღარ ჩამუალ... ნასტაიაჩი აფიცერი ვიქნები. მტრებს უნდა დოუყენო თვალეები... ჩინებით და კაკარტით ჩარიჩინებული ვიქნები. აქაური მოსამსახურეები სახლში რომ წავლენ ყველა აფიცრების ჩინით და თოხაძის ლეკურით მიდის. ისთე „სლუებაში“ პას-ტაიანი ჩინის მატარებელი ევაკუტინის ბიროს კა-ცებია... უწინ ესენი სადა ბლუზით იარებოდენ, მარა დარა დაიწყეს წითელი ჯვრით დღეს პრაპორ-ჩიკები; სულ დეზებით და პაგონ-ლეკურ-კაკარტით ჩახლართულებია. მართალია, რევიზიის მოვლის დროს, მაღვენ, მარა აგი მორცხვობით მოსდით. მაღე იგენი პონკოლნიკები გახდებიან... იმიზა რომ აგი „პროიზვოდსტვა“ სხვაზე არაა დამოკიდებული, თავიანთ სურვილზეა, რაც უნდა იმას დეიკერებენ.

ლეკურის ფასმა ნამეტარი ვიწია. არზუმში და პერსიაში ვინც გაგზავნეს დვინფექტორები, ყველაყაი ლევერით შეიარადებული იყო. თურმე ბაცილები ისთე გაზდილან, რომ სულეიმა და ფორ-მალინი ვეფერს აკლებს და ლეკურით უნდა მოპ-კინტრო თავი. ამიტომ დიდი გაჭივრებაა ლეკურის შოენა. ბიროს ჩნელებსაც გასაჭირი ადგია ამ მხრივ. სომეხთა კლუბში მომხდარ ჩხუბში, მათი რამდენი-მე ლეკური დასახიჩრდა. დღეს მარტო ეკონომ-თ-ძის ლეკურია ხმარებაში. მას მორიგეობით ატა-რებენ. ვაცხონე იმის გამქედის მამა, ყველა ყალი-ბრის კაცს რგებს.

ჩემო ბაბა, შენ დაფაცურდი, ჩვენი ქუხნის სხვენში რაც რომ ბაბუას ლეკურებია ჩამოყარე და გამომიგზანე. ერთს ჩემთვის გავაკეთებებ და დანარჩენს, ასიც იყოს, გავყიდი. ოქროსავით დაი-ტაცებენ, ოღონდ სახე ქონდეს ლეკურის. გარდა ამისა, თუ არ შეგეზარება, მიხელ ხუცისას შეიარე და დეზები გამოართვი. მას 15-მდი დეზი უყრია, ხომ გახსოვს ოჩანი ჯორი ყავდა. არ შევაწუხებდი აქ რომ იშოგნებოდეს. მაგიერში ჩამოუტან ჩარეკ სპირტისარაყს, ისეთს რომ ეშმაკაც ვერ დალიოს. ღვთის მადლით, იმიზა ფულს არ ვიხდი.—შენთვი-საც მაქ, ბაბა, სალდატსკი საპოგი და შინელი. ყველას ჩამოგიტანთ ცოტ-ტოტას. ვიცი ბაბა, გა-გიხარდება ჩემი კაი ანბავი და თუ გინდა აფიცრათ მევიდე ლეკური და დეზები გამომიგზანე. აღრესს ყოლთვის გადასხვაფერებულს მიგზავნით, რა უბე-დურობაა რომ ვერ დაიმახსონეთ: ტიფლისი, რას-პრედელიტელნი პუნკტი, ასინტეტორუ და მე.

შენი ერთგული შვილი კ. ჩახუშვილი.

საეშაკო განცხადებები:

ქართულ ეროვნულ-ბურჟუაზიის გასაძლიერებ-ლათ ვყიდულობთ ყოველგვარ მიმართულები-სა, და სქესისა და წლოვანობის მოღვაწეებს მხოლოდ და მხოლოდ ქართველი ტომისას.

ფასები შემდეგია:

- 1) პოეტი—ცალი 3 თუმანი თვიურ; წყვილი 5 თუმანი*).
- 2) პუბლიცისტი (კასრადის ყაიდისა) 2 თუმანი, ჩყეულებრივი 15 მანეთი.
- 3) პედაგოგი 25 მანეთი.
- 4) საეკლესიო მწერალი 75 მანეთი.
- 5) ისტორიკოსი წყვილი 65 მანეთი.
- 6) ბეოეტრისტი წყვილი 15 მანეთი.
- 7) დრამატურგი პირადი შეთანხმების მიხედ-ვით.
- 8) კრიტიკოსი წყვილი 7 მანეთი.

*) შეფასების დროს მნიშვნელობა გასაყიდი საქონლის პარტიულ რომელსაც აქვს. ს. დ. ფასი მეტია, ვიდრე ს. ფ-ზე.

